

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri:

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâslı GAD FRANKO

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulusî B. Temyiz Mahkemesi
azasından

Sabri Şakir B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

Ahmet Refik B. İstanbul İcra Reisi

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şari Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müdürlüğünden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahir B. Kavanin İhzası komisyonu
azasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyotl. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gad Franko Beyin yazıhanesi
Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonumani Posta ücretile beraber

400 kuruştur

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

EKSPRES MATBAASI

1929

nedini devretmiştir.) kanton mahkemesinin tespit eylediği vak'alara nazaran bu satışı bizzat müddeiye tahrik eylemiştir Bu gün ise Morizetin eline geçen gayri menkulü tekrar almak iddiasında bulunmaktadır. Bu sureti hareket, hakkın te'sisi anında iki tarafça arzu edilmiş olan maksada muhaliftir. Bil mukavele takrir olunan vazietten-ki iştirak hakkı ve bu hakkın tapu siciline kait edilmesile aldığı mahiyeti hakikiye mezkûr vaziyete tâbi bulunmaktadır - büsbütün başka bir şekilde, ve evvelce istihdaf edilen maksat ile münasebeti olmayacak bir surette istifade etmek istemektedir. Bu tarzı hareket hakkın sui istimalidir ki kanunen himaye edilemez.

Nakili: N. Kohen

MEHAKİM İÇTİHLARI

JURISPRUDENCE

1883 tarihli Paris ve 1911 tarihli Vaşington muahedenamelerine Türkiyenin iltihakı hakkında lozan muahedenamesine merbut ticaret mukavelenamesinin 14 üncü maddesinde mevcut taahhüd mütedair olmak üzere mahkmei temyiz ceza dairesinin bir ilâmını dercediyoruz. Mülkiyeti snaiye ve edebiyenin himayesine müteallik olan bu muahdata iştirak ve iltihak için büyük millet meclisinden ayrıca müsaade istihsâl etmeğe lüzum olup olmadığı hususu münaziünfih idi. Büyük millet meclisinden müsaade almağa ihtiyaç olduğunu iddia edenler, yine Lozan muahedenamesinin 99 ve 100 üncü maddelerinde muharrer diğer beynlmilel muahedata-iştirak için meclisin verdiği bir tefsir kararına ve teşkilâtı esasiye kanununa istinat etmekte idiler. Aksi reyde bulunanlar ise, ticaret mukavelenamesinin 14 üncü maddesile hükûmetin sarih bir taahhüt altına girdiğini ve Lozan muahedenamesi meclisten geçmekle müddeti zarfında iltihak için müsaade verildiğini iddia ediyorlardı. Bu son fikirde bulunanların noktai nazrlarına göre hükûmet muahedenamelere iltihak etmekle TESHİRİ değil fekat TENFİZİ bir akıttta bulunduğunu ve hükûmetin icra selâhiyetini istimal

ettiğini ileri sürüyorlardı. Bir dava zımında bu son tezi meslekdaşlarımızdan Menahem Algüadi Efendi müdafaa etmiş ve mahkemei Temyizden ilk defa olmak üzere bu kararı almıştır. Muhterem meslektaşlarımıza bir faidesi olur ümidi ile işbu kararın bir suretini atıye dercediyoruz.

Mahkemei temyiz üçüncü ceza dairesinden :

Esas : 21074

Karar : 5587

4—7850

İcabı müzakere olundu: Türkiye ile âkit devletler beyninde 24 temmuz 1923 tarihinde Lozanda akıt ve imza olunan ticaret mukavelenamesinin üçüncü faslının on dördüncü maddesinde sınaî mülkiyete müteallik 20 mart 1883 tarihli beynelmilel mukaveleye bir sene zarfında iştirâk olunması hükûmetçe bilâ kaydü şart taahhüt edilmiş ve bu taahhüdü muhtevi ticaret mukavelesi büyük millet meclisince 23 ağustos 1339 tarihli ve 342 numaralı kanunnu mahsus ile kabul ve tastik olunmuş olmak hasebiyle mezkûr sınaî mülkiyet mukavelenamesinin Türkiyede mer'iyeti iktisabı hükûmetçe o mukaveleyi kabul eden devletler meyanına resmen iltihak muamelesinin icrasından başka bir muameleye mühtaç olmamasına ve gerçi lozan ahıtnamesinin 99 ve 100 üncü maddelelerinde tadat olunan beynelmilel muahede, mukavelename ve itilâfnamelerin ayrı, ayrı meclisi âliye taktimi Büyük Millet Meclisinden sadır olan 6 mayıs 1926 tarihli ve 241 numaralı karar icabından ise de işbu kararın esbabı mucibesinden dahi müsteban olacağı veçhile mezkûr muahede, mukavele ve itilâfnamelere hükûmetin iltihak ve iştiraki bazı kuyut ve şuruta bağılı olmak itibarile iltizamı vaki mezkûr kuyudun tehakkuk edip etmediğinin anlaşılabilmesi vücutuna müstenit olduğu halde zikri geçen ticaret mukavelenamesinin 14 üncü maddesinin ilk fıkrasında münderiç teahhüt bir kayıt ve şarta bağılı olmamasına mebni işbu iltihak muamelesinin hükûmetçe resmen ikmal ve itmamına müsadif 10 teşrinievvel 925 tarihinden itibaren mezkûr sınaî mülkiyet mukavelenamesinin Türkiyede dahi mer'iyet kesbetmiş

olacağı derkâr olmağle alâmeti farika nizamnamesin altıncı maddesinde ecnebi teb'aa hakkında mevcut ikametgâh ve şubei ticaret tesisine müteallik takyidatında o mukaveleyi kabul eden devletler teb'aası hakkında merfuiyeti tabii olmasına ve filhakika alâmeti farikaya dair tarefeynin mahkemeye ibraz ve ita eyledikleri tescil ilmühaberlerinin tarihleri lozan ahıtnamesinin mer'iyeti tarihinden mukkaddem ise de davayı hazıraya esas olan taklit hadisesi, Dayster vaporunun son manifestosunda muharrer beş sandık mukallet kurşun kaleminin imrarına müsaade edilmeyerek zaptü tevkihi zımında müddei vekili tarafından verilen 18 şubat 1926 tarihli istida üzerine mevzuu bahsolmak hasebiyle hadisenin vukuu ve eşyanın derdestleri tarihleri mezkûr ahıtnamenin mer'iyeti tarihinden muahher bulunmasına ve Hukuk mahkemesinde ikame olunan dava zımında iddia olunan hakkı müktesebe gelince esasen davayı vakıa neticesinde sadır olan kararda dahi mülkiyyet cihetinin halen tetkikine mahal olmadığı kabul ve tasrih edilmiş olmak itibarile mezkur kararın temyizen tastik edilmiş olmasının davayı hazıraya şümülü görülmemesine binaen temyiz layihalarında dermeyan olunan itirazat ile tebliğnamede mesrut mütaleat gayrı varit olduğundan reddi ile muvafıkı kanun bulunan hükmü mümeyyizünbihin tastikine ve temyiz cezayı naktisinin hazinece irat kaydına ve 400 kuruş tastik harcının mahkûmun aleyhten tahsiline 27 haziran 928 tarihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz dördüncü hukuk dairesinden

Esas : 1942

Karar : 1988

Hülâsa: hukuk usulü muhakemeleri kanununun 508 ve 509 uncu maddeleri mucibince basit usulü muhakemede evrakı sübutiyenin istidaya raptı ve basit usulü muhakemeye tâbi tutulduğunun zikrû tasrihi muktezi bulunduğundan mevadî mezkûre ahkâmına mugayir muamele ifası mucibi nakızdır

Müvekkilesi bey oğlında taksimde sıra servilerde 13-46 numaralı hanede mukim Nazik hanımın Muzaffer Halim Bey zimetinde bedeli icardan

matlubu bulunan dört yüz seksen liranın tahsili talebile avukat Abdülkadir bey tarafından ikame olunan dava üzerine ceriyan eden muhakeme neticesinde meblâğı müddeabih dört yüz seksen liranın müddei aleyhten bittahsil müddeiyeve itasma dair İstanbul mahkemei asliye Dördüncü Hükuk dairesinden sadır olan 31 mart 928 tarih ve 65 numralı ilâmın müddeti kanuniyesi zarfında tetkiki mahkûmun aleyh muzaffer Halim bey tarafından talep ve istiada olunmağle bilkabul ilâmı mümeyyezünbih bubaptaki lâyhayı temyiziye vesair evrakı müteferria ile birlikte badel-mütalâa tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta:

Hukuk Usulü muhakemeleri kanununun 508 ve 509 uncu maddeleri mucibince basit usulü muhakemede evrakı sübutiyenin istidaya ve basit usulü muhakemeye tabi tutulduğunun davetnamede zikrû tasrihi muktezi iken mevadî mezkûre ahkâmına tevfikân ifayı muamele edilip edilmediği anlaşılmamış olduğundan hükmü mümeyyezünbihin hukuk usulü muhakemeleri kanununun dört yüz yirmi sekizinci maddesine tevfikân nakzina ve nakzı vaki dairesinde keyfiyetin yeniden ruyetle hükme raptı zımnında evrakın mahalline iadesine ve berveçhi zir masarısı temyiziyenin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine 26 ağustos 928 taihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz dördümcü hukuk daikesiden:

Esas: 1048

Karar: 827

Hülâsa: tevarihi muhtelifede cemen bin yediyüz elli lira alındığı dosye münderecatından anlaşıldığı halde bu miktardan sagir hissesinnin müddeabihten tenzili lazım gelip gelmediğinin temmülü icap ederkeen zühul olunması mucibi nakızdır.

Sagir Saimin vasiyesi Muammer hanım ile İstanbul şehremaneti meyanelerinde mütekevvin davaya dair İstanbul asliye dördüncü hukuk daire-sinden sadır olan 27 teşrini evvel 927 tarih ve 373 numaralı ilâmın temyizzen

tehkiki mahkûmunaleyh emaneti müşarileyha vekili tarafından müddeti kanuniyesi zarfında talep olunmağla bilkabul tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukca bilâ istimlâk ebniyenin yıkılmış olmasına ve asim beyin sagır bulunduğu nufus tezkeresinden münfehim bulunmasına ve izin olmadıkça vasinin muvafakati muteber olmamasına nazaran bu hususata dair itirazat gayrı varit ise de tevarihi muhtelifede cemen bin yedi yüz elli lira pey akçesi alındığı dosye münderecatından münfehim olduğu halde bu miktarda sagır hissesinin müddeabihten tenzili icap edip etmeyeceğinin teemmülü icap ederen zühul olunması muhalifi kanun olduğundan hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfi kan hükmü mümeyyizünbihin nakzına ve nakzı vaki dairesinde yeniden birrûye hükme raptı zımında evrakın mahalline iadesine ve zirde müfredatı mürakkam masarısı temyiziye nin ilerde hksız çıkacak tarafa aidiyetine 16 haziran 928 tarihinde müttelikan karar verildi.

Mahkemei temyiz dördüncü ceza dairesinden :

Esas : 1961

Karar : 1247

Hülâsa 1: Rüşvet olarak verildiği iddia olunan meblağın cezayı nakti olarak vukubulan talebe binaen verildiği hakkındaki müdafaanın biletraf tetkik ve irae olunan şahitlerin istimai muktezi iken indelitiraz hükmü gıyabının tastikine karar verilmesi .

2: Gerek gıyaben ve gerek itirazen cereyan eden muhakemelere ait zabıtnamelerde tay ve ilâve olunan ibaratın alelusul tastik olunmaması mucibi nakızdır;

Zabıtai belediye memuruna rüşvet verdiği idiasile maznunaleyh Abbasın bilmuhakeme sübutu fi'line mebni kanunu cezanın 220 inci maddesine tevfi kan üç mah hapsine dair lâhik olan hükmü gıyabının indelitiraz tastikini mutazammın İstanbul Asliye Mahkemesi Birinei Ceza dairesinden sadır olan 21 teşrinisani 927 tarihli hükmün temyizen tetkiki mahkûmun aleyh vekili tarafından müddeti zarfında istida ve şartı ifa kılınmakla bil-

kabul tetkikatı temyiziye icra olundukta: tebliğnamede beyan olunduğu veçhile meblağı müddeabihin müsaderesine karar verilmemesi yolsuz isede hukuku umumiye namına temyiz edilmemiş bulunmasına ve hükmün itirazen sadır olmasına binaen müstedii temyiz aleyhine sebebi nakız ittihazına me- sağı kanunî görülememiş ancak meblağı mezkûrun cezayı naktî olmak üzere vukubulan talebe binaen verildiği hakkındaki müdafaanın biletraf tahkik ve irae olunan şahitlerin istimar muktezi iken indelitraz hükmü giyabının tastikine karar verilmesi ve gerek giyaben ve gerek itirazen cereyan eden muhakemelere ait zabıtnamelerde tay ve ilâve olunan ibaratın usulen tastik olunmaması muhalif ve vüsuku kanunîyi muhil bulunmuş olduğundan hükmü mümeyyizünbihin mezkûr sebeplerden dolayı nakzile evrakın ma- halline iadesine 30 haziran 928 tarihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz dördüncü hukuk dairesinden :

Esas: 2930

Karar: 1487

Hülâsa : Mecurun bir muamelei tüccariyenin icrası maksadile isti- car edilmiş olduğu mübrez kunturato münderecatından anlaşılmasına ve muamelâtı tüccariyeye murtebit veya bunların icrasını teshil edecek bilcümle muamelâtın muamelâtı tüccariyeden madut olduğu ticaret ka- nununun 25 inci maddesinde musarrah olmasına göre mahkemece ev- velemirde vazife mes'elesinin düşünülmesi icap ederken bundan zühûf edilmesi mucibi nakızdır.;

İstanbulda Mahmutpaşada Sultanmektebi sokağında 16 numaralı ha- nede sakine Advıye, Rabia ve kadiköyünde altı yol ağzında 32 numaralı hanede mukime FatmaZehra Hanımların Hacı İbrahim zade Sıtkı Bey aley- hine ikame eyledikleri tahliye ve feshi akıt ve tahliyei mecur davasından dolayı cereyan eden muhakeme neticesinde: aktı icarın feshile mecurun tahliyesine ve yirmi bir lira otuz kuruş tahribat bedelinin müddeialeyhten bittahsil müddeiyelere itasına dair İstanbul Mahkemei Asliye dördüncü Hukuk dairesinden sadır olan 19 Mayıs 928 tarih ve 280 — 297 numaralı

ilâmın temyizden tetkiki müddeti kanuniyesi zarfında mahkûmunaleyh Sıtkı Bey tarafından ba istida talep olunmakla birkabul tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta: Mecurun bir muamele-i tüccariyenin icrası maksadiyle isticar edilmiş olduğu mübrez kuntrato münderecatından anlaşılmasına ve muamelâtı tüccariyeye murtabit veya bunların icrasını teshil edecek bilcümle muamelâtın muamelâtı tüccariyeden madut olduğu Ticaret kanununun 25 inci maddesinde musarrah bulunmuş olmasına göre makkemece evveleminde vazife mes'elesinin düşünülmesi icap ederken bundan zuhul edilmiş olması muhalifi kanun olduğundan hükmü mümayyizüzbihin Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfikân nakzına ve nakzı vaki dairesinde yeniden birrûye hükme raptı zımında evrakın mahalline iadesine ve berveçhizir masarısı muhakemenin ilerde haksız çıkacak tarafa aidiyetine 6 eylül 928 tarihinde müttfikan karar verildi.

Mahkeme-i temyiz dördüncü hukuk dairesinden

Esas: 4075

Karar: 3301

Hülâsa: Kantariye resminin ancak bayiden alınması hükmü kanun muktezasından bulunmasına binaen alım satımda bulunan müddeinin ancak sattığı fındığın kantariye resmile muaheze olunması lazımgelirken bundan zühûl edilmesi mucibi nakızdır.

Müvekkili İstanbulda Kınacıyan hanında dördüncü katta 26 numarada mukim Teofilakos efendiden kantariye resmi namıyla İstanbul şehremaneti canibinden talep edilmekte olan üç yüz elli bir lira dört kuruştan dolayı vaki müdahelenin men'i hakkında avukat Behran Efendi tarafından ikame olunan davanın reddine dair İstanbul Mahkeme-i Asliye dördüncü hukuk dairesinden sadır olan 2 teşrini evvel 928 tarih ve 160 numaralı ilâmın müddeti kanuniyesi zarfında tetkiki vekili mumailayh Behram efendi tarafından ba istida talep edilmekle birkabul ilâmi mümayy-

yizünbih, bu baptaki lâyhâi temyiziye ve sair evrakı müteferria ile birlikte badelmütalâa tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta: davanın rüyeti mahkemenin vazifesi dahilinde bulunmasına ve Borsa ve Ticaret Odasının müzekkerei cevabiyelerine melfuf cetvelden müddeinni fındık alım ve satımında bulunduğu anlaşılmasına ve tarafeynin iddia ve müdafaalarını tamamiyle mahkeme huzurunda serdü ityan eylemelerine binaen evrakın tekrâr Tahkikat Hakimliğine iadesine lüzum olmamasına göre bu hususlara müteallik itirazat hayrı varit ise de kantariye resminin bayiden alınması hükmü kanun iktizasından olduğu cihetle müddeinin ancak sattığı fındık kantariye resmiyle muaheze olunması lazımgelirken zühul edilmiş olduğundan hükmü mümeyyizünbihin Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428 inci maddesi mucibince nakzına ze davanın nakzı vaki dairesinde yeniden birriye hükme raptı zımnında evrakın mahalline iadesine ve zirde müfredatı mürakkam masarısı temyiziyenin ileride haksız çıkacak tarafa aidiyyetine 3 kânunuevvel 928 tarihinde nakızda ittifak ve sebepte ekseriyetle karar verildi.

Mahkemei temyiz üçüncü ceza dairesinden:

Esas : 3126

Karar : 6778

Hülâsa : Müddeinin kendi ünvan ve alâmeti ticariyesi altında sureti mahsusada almanyadaki fabrikasında i'mâl ve Türkiyede tescil ettirdiğini iddia ettiği bıçakları Türkiye dahilinde satmak hakkı münhasıren müddeiye ait olacağına göre bu cihetin tahkik ve tetkik olunmaksızın bunların mamulâtı hariciyeden olduğundan ve satış inhisara alınamıyacağından bahisle karar verilmesi mucibi nakızdır.

Alâmeti farika taklit eyledikleri iddiasıyla maznunualeyhim Bazil ve Ligor ve Nesim efendilerin bilmuhakeme ademi mes'uliyetlerine dair İstanbul Mahkemei Asliye birinci ceza dairesinden sadır olan 23 Şubat 928 tarihli kararın temyizen tetkiki müddei şahsi Radyum ticarethanesi

sahibi Jan Emirze efendi vekili tarafından müddeti kanuniyesi zarfında istida olunmakla bilkabal hukuku şahsiye cihetine hasren tetkikatı temyiziye icra ve icabı müzakere olundukta: tebliğnamede beyan olunduğu veçhile müddeinin kendi ünvan ve alâmeti ticariyesi altında sureti mahsusada Almanyadaki fabrikasında i'mâl ve Türkiyede tescil ettirdiğini iddia ettiği mezkûr bıçakları Türkiye dahilinde satmak hakkı müddeiye ait olacağına göre bu cihet tahkik ve tetkik olunmaksızın bunların mamulâtı hariciyeden olduğundan ve satış inhisara alınmayacağından bahisle berveçhi muharrer karar itası müstelzimi nakız olmakla mümeyyizünbih kararın bu sebepten dolayı nakzına 15 temmuz 928 tarihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz üçüncü ceza dairesinden:

Esas : 9794

Karar : 1783

Hülâsa : Maznunu aleyhe sattığı iddia olunan Ticarethanece müddeabih eşyanın gümrük resmi verilip verilmemiş olduğu tetkik olunmaksızın karar itası mucibi nakızdır.

Rüsumat idaresi vekili tarafından vukubulan temyizi davadan dolayı tetkikatı temyiziye icra olundukta: Her ne kadar tebliğnamede mümeyyizünbih kararın tastiki talep olunuyorsa da müddeabih eşyanın maznunu-aleyhe sattığı iddia olunan ticarethanece gümrük resmi verilmiş olup olmadığı tetkik olunmaksızın berveçhi muharrer karar itası yolsuz ve indettemyiz dermeyen olunan itiraz bu itibarla varit ve müstelzimi nakız esbaba müstenit olmakla hüküm ve karar mezkûrun bu sebepten dolayı nakzile evrakın mahalline iadesine 20 teşrini sani 927 tarihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz birinci hukuk dairesinden:

9155

* **Hülâsa:** ecnebi akçeleri üzerine vaki ukut ve mukvelâtta deynin zimmeti medyuna tarihi terettübü bittetkik o tarihteki İsviçre Frangının tutarı olan türk parasile hüküm edilmek lazım gelirken şirketin deyni kabul ettiği tarihteki tutarıana hükm olunması mucibi nakızdır.

H. diner kumpanyasının ananyas Filedman efendi zimmetinde matlubu olan kırk dört bin yüz doksan bir İsviçre frangının tediyesine kefalet ve

taahhiit etmiş olan A. Filedman ve şürekâsı şirketi ile Madam Ester Filedman aleyhine meblağı mezburun m'aafaiz icrayı müvakkatle ve kefaleti müteselsile suretile tahsili hakkında ikame eylediği davanın cereyan eden muhakemesinde müddei aleyh A. Filedmam ve mahtumları şirketi zimmetinde müddeinin matlubu olduğu tehakkuk eden dokuz bin yirmi yedi türk lirası beş kuruşun dava arzuhalinin muamelei kaydiyesi tarihinden ma'faiz müddei aleyh şirketten bittahsil müddeiye itasına ve müddei fazla hakkındaki talebini atıye talik eylesine binaen bu husus hakkında ittihazi karara mahal olmadığına ve Madam Ester aleyhine şahsen ikame edilen davadan dolayı tevcih kılınan yeminin teklif edilmemesi hasebile reddini muntazammın İstanbul Mahkemei Asliye İkinci ticaret dairesinden sadır olan 14 temmuz 926 tarih ve 319 adetli ilâmın izahatı şifahiyelerinin istimaından sonra temyizen tetkiki A. Filedman ve mahtumları şirketi vekili tarafından talep ve istida kılınmakla tayin olunan günde mümeyyiz şirketi mezkûre namına evrak meyanında mevcut vekâletnamesine istinaden vekil Suat Bey bilvürut vicahında ve mümeyyizünaleyh H. Diner kumpanyası daveti kanuniyeye rağmen bir vekili kanunî göndermediğinden gıyabında tetkikatı temyiziye icrasına mübaderetle mezkûr ilâm ve levayih kiraet ve hazırı bilmürafaa mümeyyiz vekilinin izahatı şifahiyesi istima olunduktan sonra vaktin ademi müsaadesine binaen tetkikatı lazıme icrasile ittihazi karar olunmak üzere keyfiyetin vakti ahara talikine karar verilip yevmi muayyeni muallakta olbaptaki evrakı dava ve temyiziye serapa bittetkik icabı keyfiyet müzakere olundukta deynin miktarına ve kefaletin mutlak olduğuna ve saireye mütedair serdedilen itirazat gayrı varit isede deynin zimmeti medyuna terettübü tarihi bittetkik o tarihteki İsviçre frangının tutarı olan Türk parasile hükmedilmek lazım gelirken şirketin deyni kabul ettiği tarihten tutarına hükmolunması muhalifi kanun olduğundan usulü muhakematı hukukiye kanununun 241 inci maddesi mucibince nakzına ve keyfiyetin nakzı vaki dairesinde birruye ilama raptı zımında evrakın mahalline iadesine ve berveçhi zir masarifi temyiziyenin atıyen haksız çıkacak tarafa aidiyyetine 9 teşrini sani 926 tarihinde müttefikan karar verildi.

Mahkemei temyiz ticaret dairesinden :

Esas : 4761

Karar : 1181

Hülâsa : Dava müddeiye ait bir malın tahribinden mütevellit tazminat iddiasından ibaret bulunmasına göre hukuku adiyeye müruru zamanının nazara alınması ve tarihi hadiseye nazaran hesap edilmesi icap eder. buna muhalif hüküm verilmesi mucibi nakızdır .

Esas : 4761

Karar : 1181

Posta ve telgraf ve telefon müdiriyeti vekili burhanettin bey ile Avusturya loyit kumpanyası ve kaptan merkuci efendi arasında mütehaddis davaya dair istanbul mahkemei asliye birinci ticaret dairesinden sadır olan 21 mayıs 928 tarih ve 252 adetli ilâmın müddeti kanuniyesi zarfında temyizen tetkiki posta ve telgraf müdiriyeti umumiyesi vekili Burhanettin bey tarafından ba istidaname talep edilmiş olmağla bilkabil ilâmı mümeyyizünbih tarafeynin levayihi mütekabile ve sair evrakı müteferriasi ile birlikte badelmütalâa icabı keyfiyet müzakere olundukta: dava mevzuu itibarile fi'lin cürmiyetinden kat'annazar müddeiye ait bir malın tahribinden mütevellit tazminat iddiası bulunmasına nazaran hadise hukuku adiyeye müruru zamanına tâbi olduğuna ve tarihi hadiseye nazaran müruru zamanın o yolda hesap edilmesi lazım gelirken berveçhi muharrer hükmedilmesi yolsuz olduğundan hükmü mümeyyizünbihin hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428inci maddesine tevfikân nakzına ve zirde müfredat mürakkan masarısı temiziyenin ilerde haksız çıkacak farafa aidiyetine 8 nisan 929tarihinde ekseriyetle karar verilerek evrak mahallini iade kılındı.

Mahkemei temyiz ticaret dairesinden :

Esas : 1565

Karar : 1601

Hülâsa : Bir senette mevcut şartın tahakkuk edip etmediğinin tayin ve tespiti suretile halli mesele edilmesi icap eder. Hadisede buna muhalif hüküm verilmesi mucibi nakızdır ;

Fabrikatör Haşim bey vekili İsmail hakkı bey ile Karadeniz anonim şirketi vekili Rifat bey arasında mütehaddis davaya dair istanbul

Mahkemei Asliye birinci Ticaret dairesinden sadır olan 7 şubat 927 tarih ve 161 numaralı ilâmın müddeti kanuniyesi zarfında temyizen tetkiki Haşim Bey vekili İsmail Hakkı Bey tarafından ba istidaname talep edilmiş olmakla bilkabal ilâmı mümeyyizünbih, lâyihaî temyiziye ve sair evrakın müteferriası ile birlikte badelmütalâa icabı keyfiyyet müzakere olundukta: kararı mümeyyizünbihte bahsedilen 1 temmuz 926 tarihli senet ve dosyanın celbile tetkik ve tarafeyinden bu hususta iza-hatı kâfiye alındıktan sonra senette mevcut şartın tahakkuk edip etmediğinin tayin ve tespiti suretile usulen halli mesele edilmesi icap ederken bu lüzum kanuniden bizzuhul yazılı olduğu veçhile karar verilmesi yolsuz ve itirazatı temyiziye bu itibarla varit bulunduğundan hükmü mümeyyizünbihin esbabı mepsuteden naşi hukuk usulü muhakemeleri kanununun 428 inci maddesine tevfikân nakzına ve zirde müfredatı mürekkam masarifi temyiziye nin ileride haksız çıkacak taraftan ahzına 14 mayıs 929 tarihinde bilittifak karar verildi.

Mahkemei temyiz birinci hukuk dairesinden:

Esas : 5981

Karar : 4427

Hüâlsa : Müddei vekili nübrez mektubta muharrer kabız kelimesinin yanlış tercüme edildiğini ifade etmesine nazaran tercüme sehvi olup olmadığının tamiki ve mübrez senet sübutu müddeaya kâfi gelmediği takdirde marezzikir hesabı carinin mümeyizler marifetile ruyet ve tetkiki ile tebeyyün edecek hale göre hüküm itası iktiza eder; Buna muhalif karar verilmesi mucibi nakızdır.

Banka Kommerçiyala İtalyananın tüccardan Goridis biraderler aleyhinde ikame eylediği beş bin lira alacak ve tastiki haciz davasile Agoridis biraderlerin bilmukabele ikame eyledikleri dava üzerine tevhidden icra kılman muhakeme neticesinde hesabı cariye müsteniden iddiayı talepte muhtar olmak üzere müddei bankanın davasının ve müddei aleyhin de davayı

mütekabilesinin reddine ve haczi mevzuun fekkine dair İstanbul birnıcı Ticaret dairesinden sadır olan 10 Şubat 927 tarih ve 36 numaralı ilâmın izahatı şifahiyelerinin ahzı suretile temyizzen tetkiki mezkûr banka vekili tarafından müddeti kanuniyesi zarfında istida ve şeraiti lâzime ifa edilmekle yevmi muayyende tûrafeyn daveti kanuniyeye rağmen gelmedikleri gibi birer vekili kanunî dahi göndermediklerinden gıyablarında tetkikatı temyiziye icrası karargir olarak fakat vaktin ademi müsadesine binaen tetkikatın icrasile karar itası yevmi ahara talik kılınmıştı. Ahiren olbaptaki evrakı dava ve temyiziye mütalâa ve tetkik edildildikten sonra icabı keyfiyet müzakere olundukta: müddei banka vekili mübrez emre muharrer senet müvekkili bankanın müddei aleyh zimmetinde hesabı cariden dolayı müddeabih matlubatın temin ve tevsiki maksadiyle verildiğini esnayı muhakemede tavzihen beyan ve mübrez mektupta muharrer kabız kelimesinin yanlış tercüme edilmiş olduğunu ifade eylemiş olmasına nazaran mezkûr mektupta terceme sehvi olup olmadığının tetkiki ve mübrez senet sübutu müddeaya kâfi görülmediği takdirde marezzikir hesabı carinin mümeyyizler marifetile ruyet ve tetkikile tebeyyün edecek hale göre hüküm itası iktiza ederken bunlardan bizzihul reddi davaya karar verilmesi muhalifi kanun ve lâyihai temyiziyede bu cihetlere mütedair serdolunan itirazat varit bulunmuş olduğundan usulü muhakemei hukukiye kanununun 232 inci maddesi mucibince hükmü mümeyyizünbihin esbabı muharrerden dolayı nakzına ve muktezayı kanunîsi ifa olunmak üzere evrakın mahalline iadesine ve berveçhi zir masarifi temyiziyenin atiyen haksız çıkacak tarafa aidiyetine 25 eylül 927 tarihinde müttefikan karar verildi.

Kitaplar :

Yeni icra ve iflâs kanunu şerhi

İstanbul icra dairesi reisi Hakim oğlu Ahmet refik Beyefendinin yeni nşreyledikleri icra ve iflâs kanunuşerhinden bir nüshası elimize geçti: eseri